

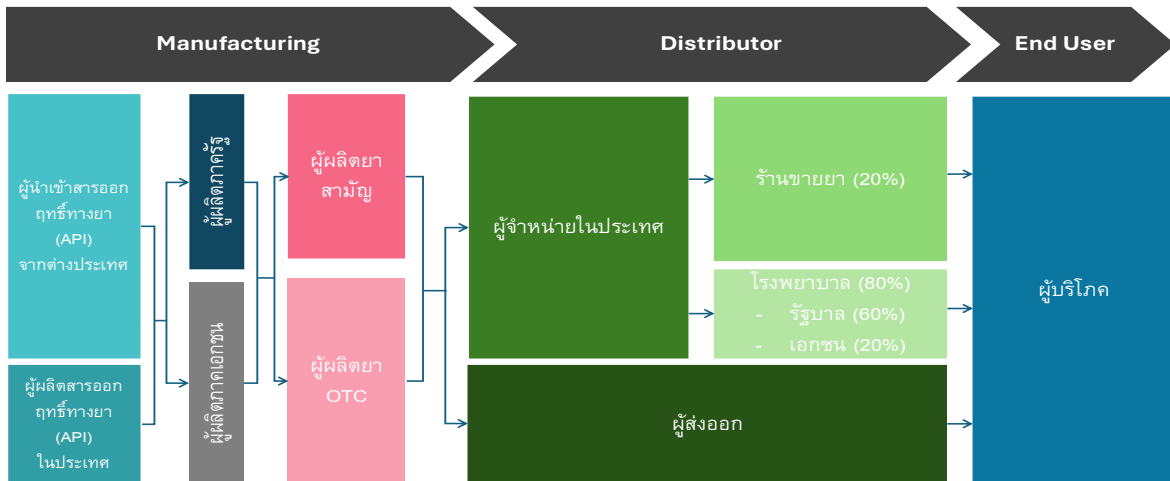
ภาพรวมธุรกิจ

- อุตสาหกรรมยา หมายถึง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย พัฒนา ผลิต และจำหน่ายยาแผนปัจจุบันที่ใช้ในการรักษาโรค โดยเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงในการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ยาแผนปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ ยาต้นตำรับหรือยาต้นแบบ (Original drug) ซึ่งเป็นยาที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาจนได้รับสิทธิบัตรผูกขาดในการผลิตเป็นเวลา 20 ปี และยาชื่อสามัญ (Generic drug) ซึ่งเป็นการผลิตจากสูตรยาต้นตำรับที่หมดสิทธิบัตรแล้ว โดยมีตัวยาสำคัญและคุณสมบัติทางการรักษาเช่นเดียวกัน แต่มีต้นทุนการผลิตและจำหน่ายที่ต่ำกว่า นอกจากนี้ ยังสามารถแบ่งยาตามลักษณะของการจำหน่ายได้เป็น ยาที่ต้องสั่งจ่ายโดยแพทย์ (Prescription Drug) ซึ่งจำหน่ายผ่านสถานพยาบาล และยาชื่อสามัญประจำบ้าน/ยาจำหน่ายทั่วไป (Over-The-Counter: OTC) ที่ผู้บริโภคสามารถซื้อได้เองจากร้านขายยาโดยไม่ต้องมีใบสั่งแพทย์ โดยในประเทศไทย ยาที่จำหน่ายผ่านสถานพยาบาลมีสัดส่วนสูงถึง 80% ของมูลค่าตลาดยา รวม ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ครอบคลุมประชากรกว่า 99% ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการรักษาและยาในโรงพยาบาลได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม ตลาด OTC ก็มีแนวโน้มเติบโตขึ้นตามพฤติกรรมดูแลสุขภาพด้วยตนเองที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มยาชื่อสามัญที่ใช้รักษาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น เช่น ยาแก้ปวด ยาแก้ไอ ยาแก้หวัด และยารักษาอาการทางเดินอาหาร
- โครงสร้างการผลิตในอุตสาหกรรมยาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ **ขั้นต้น** คือการวิจัยและพัฒนาใหม่ซึ่งใช้เวลา 10-15 ปี และต้องการทดสอบทางคลินิกหลายขั้นตอน **ขั้นกลาง** คือการผลิตวัตถุดิบตัวยา ซึ่งประกอบด้วยสารออกฤทธิ์ (Active Pharmaceutical Ingredients: APIs) และสารปรุงแต่งยา (Excipients) ที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเงินลงทุนมาก ในส่วนนี้ไทยยังมีข้อจำกัดด้านการผลิต โดยต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบตัวยาสำคัญจากต่างประเทศสูงถึง 90% ของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตยาทั้งหมด โดยนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตหลัก ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี ฝรั่งเศส อินเดีย และจีน สำหรับวัตถุดิบที่ผู้ประกอบการไทยผลิตได้จะไม่มีความซับซ้อน เช่น อลูมิเนียมไฮดรอกไซด์ แอสไพริน โซเดียมไบคาร์บอเนต เป็นต้น สำหรับขั้นตอนสุดท้ายคือ**ขั้นปลาย** เป็นการนำวัตถุดิบมาผสมและแปรรูปเป็นยาสำเร็จรูปในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่
- ทั้งนี้ อุตสาหกรรมยามีลักษณะเฉพาะที่สำคัญคือ เป็นอุตสาหกรรมที่มีการควบคุมมาตรฐานการผลิตอย่างเข้มงวด โดยต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) รวมถึงมีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติยา และกฎหมายสิทธิบัตร ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ยาที่ผลิตออกมามีคุณภาพ ความปลอดภัย และประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
- จากข้อมูลของ Speeda พบว่ายาที่ผลิตได้ของไทยเกือบทั้งหมดเป็นการผลิตเพื่อใช้เองภายในประเทศ โดยมีการส่งออกเล็กน้อยราว 10% ของปริมาณการผลิตทั้งหมด สำหรับการจำหน่ายในประเทศมีช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญ 2 ช่องทางได้แก่ การจำหน่ายผ่านโรงพยาบาลมีสัดส่วน 80% ของปริมาณการจำหน่ายในประเทศทั้งหมด (แบ่งเป็นโรงพยาบาลรัฐ 60% และโรงพยาบาลเอกชน 20%) ที่เหลือเป็นการจำหน่ายผ่านร้านขายยาอีก 20% ในส่วนของการจำหน่ายผ่านโรงพยาบาลพบว่าส่วนใหญ่เป็นยาที่ต้องสั่งจ่ายโดยแพทย์ (Prescription drug) แบ่งเป็นยาชื่อสามัญ 60% และยาจดสิทธิบัตร 40% ด้านการจำหน่ายผ่านร้านขายยาประกอบด้วยร้านขายยาแบบ Stand-alone ซึ่งมีสัดส่วน 80% ของร้านขายยาทั้งหมด และร้านขายยาแบบ Chain store อีก 20%

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

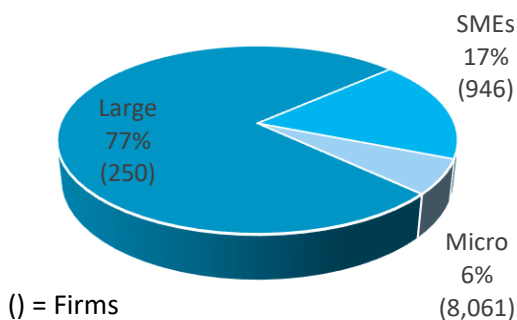
รูปที่ 1 ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยา

ที่มา: วิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจาก Speeda

- จากข้อมูลของ BOL Enlite พบว่าในปี 2567 อุตสาหกรรมยาของไทยมีมูลค่าตลาดประมาณ 8.45 แสนล้านบาท และมีผู้ประกอบการทั้งสิ้น 9,257 ราย โครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมมีความกระจุกตัวสูง โดยผู้เล่นรายใหญ่ (Large) จำนวนเพียง 250 ราย ถือครองส่วนแบ่งรายได้รวมถึง 77% ของมูลค่าตลาด ขณะที่กลุ่ม SMEs มีส่วนแบ่งตลาด 17% และกลุ่ม Micro ครองส่วนแบ่งเพียง 6% แม้จะมีผู้เล่นในกลุ่มนี้มากถึง 8,061 ราย สะท้อนว่ารายได้กระจุกตัวอยู่ในบริษัทขนาดใหญ่เป็นหลัก ทั้งนี้ผู้เล่นระดับแนวหน้าส่วนใหญ่เป็นบริษัทยาข้ามชาติและผู้จัดจำหน่ายรายใหญ่ เช่น DKSH (Thailand), Zuellig Pharma, Abbott Laboratories, Novartis (Thailand) และ Pfizer (Thailand) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำเข้าและกระจายยาต้นแบบและยานำเข้ามูลค่าสูง
- ด้านผลการดำเนินงานพบว่า ในช่วงปี 2563-2567 รายได้รวมของกลุ่ม Large เติบโตเฉลี่ยราว 8% ต่อปี และรักษาอัตรากำไรสุทธิ (NPM) ในระดับ 4-6% ขณะที่กลุ่ม SMEs เติบโตช้ากว่าเล็กน้อยและมี NPM ในระดับใกล้เคียงกันที่ 4-5% ส่วนกลุ่ม Micro แม้รายได้เติบโตต่อเนื่องราว 5% ต่อปี แต่ยังคงมี NPM ติดลบต่อเนื่อง สะท้อนข้อจำกัดด้านกำไรและฐานทุนของผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งต้องแข่งขันกันในตลาดปลายน้ำที่มีผู้เล่นหนาแน่น ขณะที่อำนาจต่อรองด้านราคาและต้นทุนยังจำกัด เมื่อเทียบกับผู้เล่นรายใหญ่ในห่วงโซ่อุปทาน

รูปที่ 2 รายได้ของผู้ประกอบการ จำแนกตามขนาดธุรกิจ

( ) = Firms

รูปที่ 3 ผู้ประกอบการที่มีรายได้สูงสุด 10 อันดับแรก, 2567

อันดับ	บริษัท	รายได้รวม (ลบ.)
1	DKSH (THAILAND)	119,4304
2	ZUELLIG PHARMA	89,007
3	ABBOTT LABORATORIES	10,009
4	NOVARTIS (THAILAND)	7,350
5	MEGA LIFESCIENCES	6,571
6	BOOTS RETAIL	5,828
7	GLAXOSMITHKLINE	5,270
8	MEGA LIFESCIENCES	5,230
9	DCH AURIGA	5,017
10	PFIZER (THAILAND)	4,451

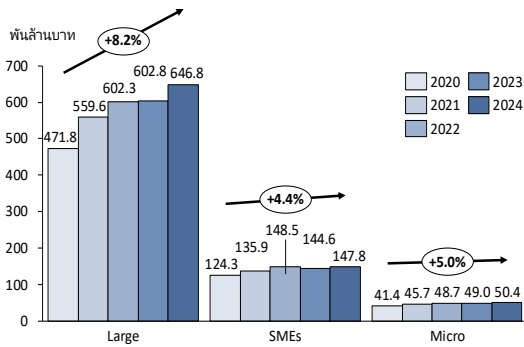
ที่มา : วิเคราะห์โดยวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จากข้อมูลของ BOL Enlite (TSIC: 21001, 47721, 46441)

หมายเหตุ: ขนาดธุรกิจแบ่งตามรายได้ดังนี้ Large > 500 ลบ., 50 ลบ. <= SMEs <= 500 ลบ., Micro < 50 ลบ.

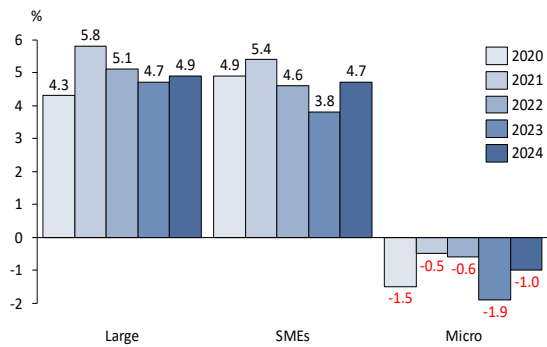
Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 4 รายได้รวมจำแนกตามขนาดธุรกิจ

รูปที่ 5 อัตรากำไร (NPM) จำแนกตามขนาดธุรกิจ

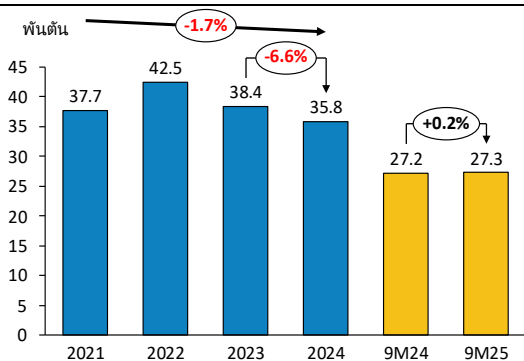
ที่มา : วิเคราะห์โดยวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จากข้อมูลของ BOL Enlite (TSIC: 21001, 47721, 46441)

หมายเหตุ: ขนาดธุรกิจแบ่งตามรายได้ดังนี้ Large > 500 ลบ., 50 ลบ. <= SMEs <= 500 ลบ., Micro < 50 ลบ.

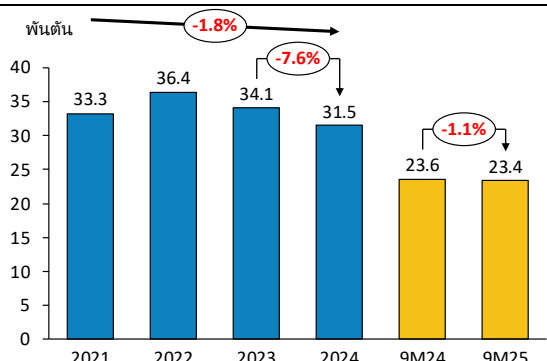
สถานการณ์ด้านการผลิตและจำหน่าย

- จากการวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมพบว่า ปริมาณการผลิตและจำหน่ายยาของไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 หดตัวลงเล็กน้อยที่ 0.2%YoY และ 1.1%YoY ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญมาจากการชะลอตัวของจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับบริการในโรงพยาบาลทั้งผู้ป่วยใน (IPD) และผู้ป่วยนอก (OPD) โดยเฉพาะฝั่งผู้ป่วยนอกที่ปรับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนจากจำนวนผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อปีซึ่งในช่วงปี 2565-2567 เคยอยู่ในกรอบราว 300-340 ล้านครั้ง มีแนวโน้มปรับลดลงมาอยู่ในระดับต่ำกว่า 300 ล้านครั้งในปี 2568 ส่งผลให้ความต้องการใช้ยาจากภาคบริการสาธารณสุขซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ของระบบปรับลดลงตามไปด้วย ทั้งนี้ การชะลอตัวของจำนวนผู้ป่วยหลังสถานการณ์โควิดคลี่คลาย ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความจำเป็นเร่งด่วนในการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงการแพร่ระบาด ขณะเดียวกันกำลังซื้อของครัวเรือนที่อ่อนแอลงทำให้ผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ป่วยบางส่วนชะลอการมาพบแพทย์ในกรณีอาการไม่รุนแรง หรือหันไปซื้อยารับประทานเองและรับบริการจากร้านขายยาชุมชนแทนการเข้ารับบริการในโรงพยาบาล นอกจากนี้ ในฝั่งโรงพยาบาลเองยังมีการบริหารจัดการสต็อกยาอย่างเข้มงวดมากขึ้นหลังผ่านช่วงโควิด ทำให้ปริมาณการสั่งซื้อยาบางรายการลดลงเร็วกว่าจำนวนผู้ป่วยจริงเล็กน้อย ดังนั้น การลดลงของจำนวนผู้ป่วยจึงส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้ยาในโรงพยาบาลและนำไปสู่การชะลอตัวของปริมาณการผลิตและจำหน่ายยาทั้งระบบในภาพรวม

รูปที่ 6 ปริมาณการผลิตยาของไทย

รูปที่ 7 ปริมาณการจำหน่ายยาของไทย

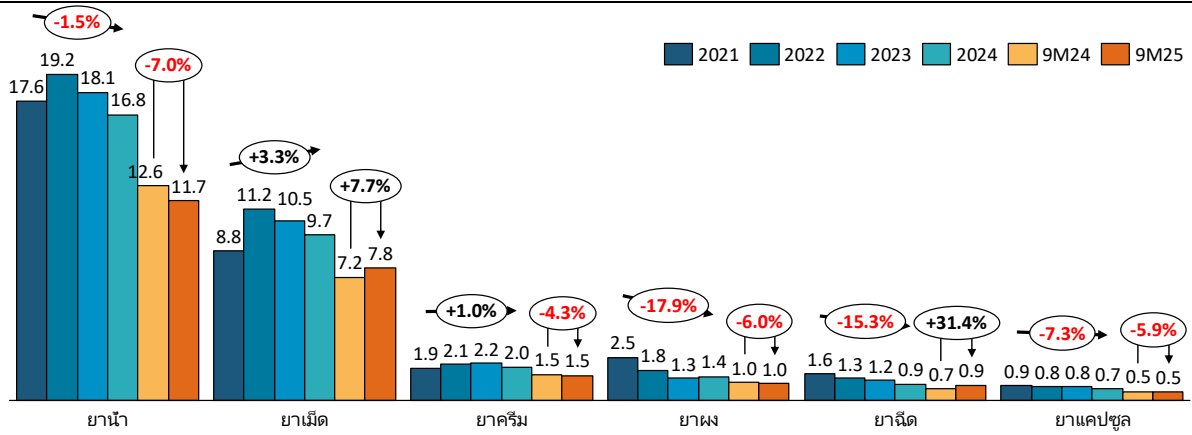
ที่มา : วิเคราะห์โดยวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

หมายเหตุ : ยาประกอบด้วย ยาหน้า ยาเม็ด ยาครีม ยาผง ยาฉีด ยาแคปซูล

Disclaimer:

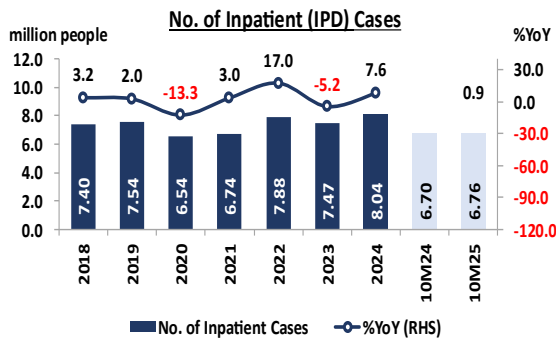
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 8 ปริมาณการจำหน่ายยาของไทย จำแนกรายประเภท

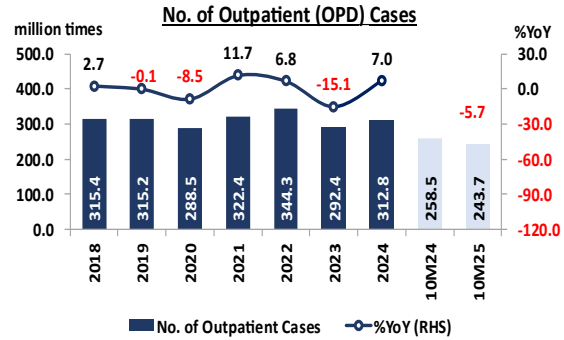

ที่มา: วิเคราะห์โดยวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รูปที่ 9 จำนวนผู้ป่วยใน (IPD)

รูปที่ 10 จำนวนผู้ป่วยนอก (OPD)

ที่มา: วิเคราะห์โดยวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข

สถานการณ์ด้านตลาดต่างประเทศ

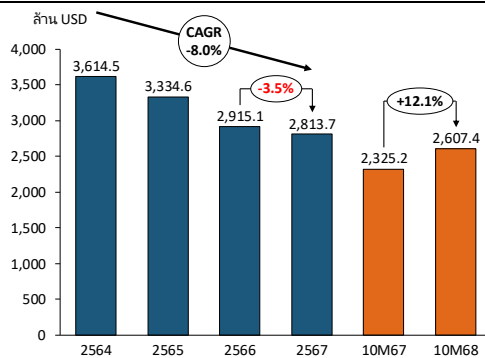
- จากข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของกระทรวงพาณิชย์พบว่า ในช่วงปี 2564-2567 มูลค่าการนำเข้ายาของ ไทยปรับตัวลดลงต่อเนื่องจาก 3,614.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เหลือ 2,813.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือหดตัว เฉลี่ยราว 8.0% ต่อปี แม้ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2568 มูลค่าการนำเข้าจะกลับมาฟื้นตัว 12.1%YoY และระดับ 2,607.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ระดับดังกล่าวยังต่ำกว่าช่วงก่อนหน้าอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ การหดตัวต่อเนื่องของ มูลค่าการนำเข้าส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับฐานหลังช่วงโควิด-19 ที่มีการเร่งสำรองและสั่งซื้อยาล่วงหน้าเป็น จำนวนมาก ประกอบกับนโยบายควบคุมงบประมาณด้านยา และการผลักดันให้หน่วยงานด้านสาธารณสุขหันมาใช้ ยาชื่อสามัญและยาที่ผลิตในประเทศมากขึ้นเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ รวมถึงกำลังซื้อภาคครัวเรือนที่ อ่อนแอ ทำให้ผู้นำเข้าและโรงพยาบาลให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อยาที่มีความคุ้มค่ามากขึ้น ส่งผลให้มูลค่าการ นำเข้าบางส่วนปรับลดลง สำหรับโครงสร้างแหล่งนำเข้าในช่วง 10 เดือนแรก พบว่าเยอรมนีและ สหรัฐอเมริกาเป็นคู่ค้าหลักของไทย มีสัดส่วน 14.5% และ 13.5% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ตามลำดับ รองลงมาคืออินเดีย ฝรั่งเศส อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไอร์แลนด์ และเดนมาร์ก แสดงให้เห็นว่าการ จัดหายาของไทยยังจำเป็นต้องพึ่งพากลุ่มประเทศพัฒนาแล้วและมีความหลากหลายค่อนข้างมาก

Disclaimer:

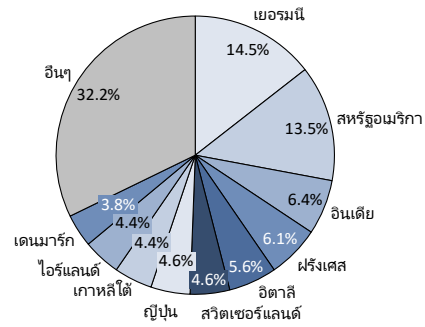
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบต่อ ความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้อง ยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

- ในด้านการส่งออกพบว่า มูลค่าการส่งออกยาของไทยในช่วงปี 2564-2567 ทรงตัวอยู่ในกรอบ 480-490 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวเฉลี่ยเพียงราว 0.2% ต่อปี โดยในปี 2567 มีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นที่ 2.8%YoY และต่อเนื่องมาถึงช่วง 10 เดือนแรกของปี 2568 ที่มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น 5.0%YoY สำหรับตลาดส่งออกสำคัญยังคงกระจุกตัวอยู่ในภูมิภาคอาเซียนและประเทศใกล้เคียงในแถบเอเชีย ได้แก่ เมียนมา เวียดนาม กัมพูชา ฮองกง มาเลเซีย สเปน ลาว และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกรวมกันราว 70% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ทั้งนี้ ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าไทยยังคงขาดดุลการค้าด้านยาอย่างมีนัยสำคัญ โดยมูลค่าการนำเข้าสูงกว่าการส่งออกราว 5-6 เท่าตัว สะท้อนโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ยังพึ่งพายานำเข้าและวัตถุดิบจากต่างประเทศอยู่ในระดับสูง ขณะที่ศักยภาพการส่งออกยังจำกัดอยู่ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและสินค้ายาชื่อสามัญที่มีมูลค่าเพิ่มไม่สูงมากนักเป็นหลัก

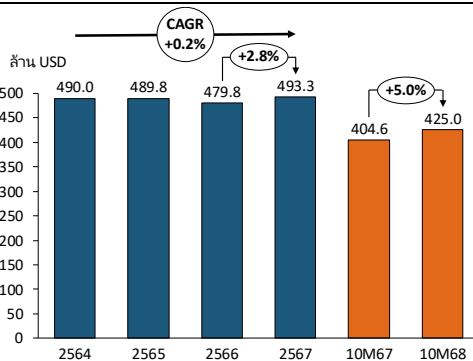
รูปที่ 11 มูลค่าการนำเข้ายาของไทย

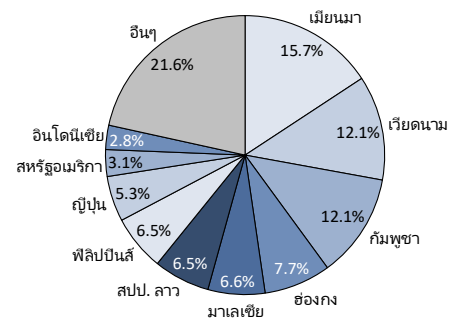
รูปที่ 12 แหล่งนำเข้ายาที่สำคัญของไทย, 10M68

รูปที่ 13 มูลค่าการส่งออกยาของไทย

รูปที่ 14 ตลาดส่งออกยาที่สำคัญของไทย, 10M68

ที่มา : วิเคราะห์โดยวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จากข้อมูลของ MOC, HS3001 - 3004

แนวโน้มธุรกิจปี 2569

- ในด้านอุปสงค์ คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้นจากแรงขับเคลื่อนเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุซึ่งทำให้ความต้องการใช้ยาสำหรับโรคเรื้อรังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์จะช่วยกระตุ้นการใช้ยาในโรงพยาบาลเอกชนให้กลับมาเพิ่มขึ้น อีกทั้งพฤติกรรมดูแลสุขภาพด้วยตนเองของผู้บริโภคยังผลักดันให้การซื้อยามาร้านขายยาเติบโตต่อเนื่อง โดยมีบทบาทของบริการ Telemedicine ที่ช่วยให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงการปรึกษาแพทย์และการสั่งยาจากระยะไกลได้สะดวกขึ้น ส่งผลให้ยอดขายยาในช่องทางนอกโรงพยาบาลปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ นโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนการกระจายการจ่ายยาผ่านร้านขายยาเพื่อลดความแออัดในโรงพยาบาล ยัง

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

ช่วยเร่งการเปลี่ยนผ่านของโครงสร้างการใช้ยาไปสู่ช่องทางค้าปลีกยาและร้านขายยาชุมชนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการขยายตัวของอุปสงค์ยังคงเผชิญข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะกำลังซื้อภาคครัวเรือนที่ยังเปราะบางจากภาระหนี้สินและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ทำให้ประชาชนบางส่วนชะลอการมาพบแพทย์หรือเลือกซื้อยาบรรเทาอาการแทนการรักษาเต็มรูปแบบ ขณะเดียวกัน ภาครัฐยังคงควบคุมนโยบายงบประมาณด้านยาอย่างเข้มงวดเพื่อรักษาวินัยการคลัง รวมถึงการลดลงของจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการในโรงพยาบาลหลังโควิด ล้วนเป็นปัจจัยที่อาจจำกัดการเติบโตของอุปสงค์ในปี 2569

- ในด้านอุปทาน ผู้ผลิตยาภายในประเทศยังต้องเผชิญแรงกดดันหลายด้าน ทั้งจากโครงสร้างตลาดที่ยังคงกระจุกตัวสูงซึ่งทำให้ผู้เล่นรายใหญ่มีอำนาจต่อรองเหนือกว่าอย่างชัดเจน ขณะเดียวกันการแข่งขันจากยานำเข้าราคาถูก โดยเฉพาะจากจีนและอินเดีย ส่งผลให้ผู้ผลิตไทยจำเป็นต้องเร่งลดต้นทุนและยกระดับประสิทธิภาพการผลิตอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ การยกระดับมาตรฐานการผลิตไปสู่ GMP PIC/S แม้จะเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพยาไทยและสร้างโอกาสการขยายตลาดส่งออกในระยะยาว แต่ในระยะสั้นกลับเป็นภาระต้นทุนที่สูงมากสำหรับโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งในด้านการลงทุนเครื่องจักร ระบบควบคุมคุณภาพ และการพัฒนาบุคลากร ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนจำกัดหรือปรับตัวได้ช้าต้องเผชิญความเสี่ยงในการถูกคัดออกจากตลาดมากขึ้น นอกจากนี้ ไทยยังคงพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบด้วยสำคัญ (API) ในสัดส่วนสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตผันผวนตามราคาวัตถุดิบและอัตราแลกเปลี่ยนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่าภาครัฐและผู้เล่นรายใหญ่จะเริ่มผลักดันการลงทุนผลิต API ภายในประเทศ แต่ผลเชิงปริมาณคาดว่าจะยังไม่สามารถชดเชยการนำเข้าได้ ดังนั้น ในภาพรวมปัจจัยเหล่านี้สะท้อนว่าอุปทานของอุตสาหกรรมยาไทยในปี 2569 จะยังอยู่ภายใต้แรงกดดันสูง แม้จะมีโอกาสการเติบโตในบางกลุ่ม แต่โครงสร้างตลาดและต้นทุนที่เพิ่มขึ้นยังคงเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อผู้ประกอบการโดยเฉพาะกลุ่ม SMEs
- โดยสรุป จะเห็นได้ว่าแนวโน้มอุตสาหกรรมยาในปี 2569 มีแนวโน้มขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปในสภาวะแวดล้อมที่ยังมีข้อจำกัด ทั้งจากกำลังซื้อที่ยังเปราะบาง นโยบายควบคุมงบประมาณด้านยา และแรงกดดันจากการแข่งขันของยานำเข้า ขณะเดียวกันก็มีโอกาสจากการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัย การขยายตัวของการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ การเติบโตของช่องทางจำหน่ายยานอกโรงพยาบาล และการลงทุนฐานการผลิต API และยาชีววัตถุในประเทศ สำหรับผู้ประกอบการไทย เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในปี 2569 จึงควรมุ่งไปที่การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและการจัดการต้นทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์เทรนด์สุขภาพและความคุ้มค่า การขยายช่องทางจำหน่ายผ่านร้านขายยาและแพลตฟอร์มดิจิทัล รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับสถาบันวิจัยและพันธมิตรต่างชาติ ในขณะที่ภาครัฐควรเร่งออกแบบมาตรการสนับสนุนการลงทุนและการปรับตัวของผู้ประกอบการ SMEs ควบคู่กับการกำหนดกรอบนโยบายด้านยาและสุขภาพ ที่มีความชัดเจนและต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมในระยะยาว

ผู้จัดทำวิเคราะห์

นายธรรณล ศรีทองเต็ม (Taratnons@lhbank.co.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. อนุปอล ศรีธัญพงศ์
ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ณัฐชาติ วิรุฬหัตถ์
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ธรรตล ศรีทองเต็ม
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

เชียวชาญ ศรีชัยยา
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิลันดา ดิสรเตติวัฒน์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วัชรพันธ์ นิยม
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ณวัชร หันสุเวช
นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

ศรีอำไพ อิงคกิตติ
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

ฉบับ

เข้าใจ

ตอบโจทย์

Scan Here

For More Articles

<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง